

det foreliggende Lovforslag jo tilsigter at give Tyende Valgret, hvorved den hidtil gældende Undtagelse for Tyende bortfalder.

Med Hensyn til Litra d. ser det overmaade tiltalende ud, at man uden videre stryger denne hidtil gældende Betingelse, thi det er jo ganske klart, at der virkelig kan siges gennem Tiderne at være gjort adskillig Uret mod de Vælgere, som have mistet deres Valgret ved at flytte fra en Kreds til en anden, hvad der i og for sig er en ganske hæderlig Ting. Der har ogsaa tidligere her i Tinget været Bestræbelser for at komme bort fra den Ordning, at en Mand, der i øvrigt er kvalificeret til at være Folketingsvælger, mister Valgret af den Grund, at han flytter fra en Kreds til en anden. Udtryk for en saadan Bestræbelse var blandt andet et Lovforslag, der i Samlingen 1906—07 indbragtes her i Folketinget ved privat Initiativ, et Lovforslag, jeg ikke nu skal komme ind paa, men om hvilket jeg i Forbigaaende skal bemærke, at det tog Sigte paa ved Affattelse af en anden Tillægsliste at sikre i alt Fald en stor Del af de flyttende Vælgere mod at miste den Valgret, de ellers vilde miste. Dette Forslag blev ikke vedtaget, idet der baade af den daværende Indenrigsministers og fra anden Side blev udtalt visse Tvivl om, hvorvidt det var grundlovmedholdeligt. Men det Spørgsmaal foreligger jo ikke nu, for nu tilsigter man jo en Forandring af Grundloven, og det maa da i alt Fald være grundlovmedholdeligt at vedtage en hvilken som helst Grundlovsændring, man bliver enig om.

Ved første Øjekast ser det som sagt meget tiltalende ud, at man nu stryger Fordringen om et Aars Ophold i Valgkredsen for Opnaelse af Valgretten. Men saa er der i Stedet indsat en Bestemmelse i de første to Linier af Lovforslagets § 30, en Bestemmelse, som hvis den skal forstås ordret, bogstavret — og det skal den vel sagtens — vil betyde et Tilbageskridt for de flyttende Vælgere. Der staar nemlig i anden Linie af Udkastets § 30: „ og som har fast Ophold i Valgkredsen paa den Tid, Valget foregaar, med mindre vedkommende“, og saa kommer de to Undtagelsestilfælde. Jeg tror, at denne Bestemmelse vil føre til et Tilbageskridt, idet man ikke opnaar noget nævneværdigt ved at stryge Litra d. i den nuværende Grundlovs § 30. Valglisten affattes jo i Slutningen af Februar, fremlægges i Marts, godkendes og træder i Kraft fra den førstkommende 1ste April, og under de

nuværende Forhold bibeholder en Vælger, som fraflytter en Kreds, sin Valgret i den fraflyttede Kreds, hvorved der i nogen Grad raades Bod paa det uheldige Forhold, at han ikke opnaar Valgret i den tilflyttede Kreds før efter et Aars Ophold i den. Nu stryger man altsaa Fordringen om et Aars Ophold i den tilflyttede Kreds. Men det er ganske klart, at paa det Tidspunkt, Valglisten affattes, kan Kommunalbestyrelsen ikke optage andre Vælgere end dem, som paa det Tidspunkt bo i Kredsen, og efter Udkastets Ordlyd vil det i Virkeligheden føre til, at man i mange Tilfælde kommer til at nægte en fraflyttet Vælger Ret til at stemme i den Kreds, han er fraflyttet, hvis han er fraflyttet Kredsen inden det Tidspunkt, da Valget foregaar. Men Retten til at rejse tilbage til den fraflyttede Kreds og afgive sin Stemme der, saa længe han staar paa Valglisten der, denne Ret har Vælgeren i Øjeblikket, og det Tilbageskridt, der følger af, at man fastholder den anførte Bestemmelse, vil ingenlunde opvejes ved, at man stryger Fordringen om et Aars Ophold i Kredsen, thi den Vælger, som flytter fra en Kreds til en anden, er nemlig ikke paa Valglisten i den tilflyttede Kreds og kan for saa vidt ikke have Fordel af, at denne Fordring er strøgen, da det som bekendt under alle Forhold er en ufravigelig Fordring for at kunne stemme, at man er opført paa Valglisten. Jeg henstiller derfor, at denne Sætning gaar ud, fordi jeg mener, den vil medføre et Tilbageskridt. Thi hvis man tænker sig det nuværende Forslag vedtaget, skal Valgloven, som følger derefter, vedtages i Overensstemmelse med de fundamentale Bestemmelser for Valgret til Folketinget, som nødvendigvis maa findes i Grundloven, og saa vil det føre til, at de flyttede Vælgere i mange Tilfælde miste den Ret, de nu have, til at rejse tilbage og afgive deres Stemme i den fraflyttede Kreds. I det hele taget har jeg ogsaa, før jeg fik Lovforslaget at se, tænkt mig den Mulighed, at man kunde raade Bod paa det uheldige Forhold ved at stryge Fordringen om et Aars Ophold i den nye Kreds uden at indsætte noget i Stedet derfor, thi det er i Virkeligheden meningsløst, at en Vælger skal miste sin Valgret, fordi han foretager den ganske hæderlige og agtværdige Handling at flytte fra en Kreds til en anden. Selv om ogsaa man holder paa Opholdsbestemmelsen for den kommunale Valgrets Vedkommende, hvad jeg selvfølgelig ikke skal komme ind paa i Dag, er det for den politiske Valgrets Vedkommende, hvor Stemmeafgivningen og Valget i det